

Foto dokumentacija na lokaciji Boračko jezero, općina Konjic

Slika 1. Izgled postojeće staze

Slika 2 Pozicija kamenog zida na staži

Slika 3. Pozicija pontona

Slika 4. Predloženi oblik kontinualne klupe

GM GROUP d.o.o.

ELABORAT
Uređenje javnih površina
Boračko jezero

Adresa: 88400 Konjic, Donje polje 42, telefon/fax 036 735 990

ID broj: 4227807350004, PDV broj: 227807350004

Banke: BBI bank d.d. 1415065320003082

Email: gmkonjic@bih.net.ba

Registracija: Općinski sud Mostar, broj upisa Tt-O-799/13

M.P.

01

Uvod

Definisanje ciljeva elaborata

02

Značaj Boračkog jezera

Definisanje smjernica i potreba

03

Analize i koncept

Analiza postojećeg stanja,
preporuke za daljnje djelovanje

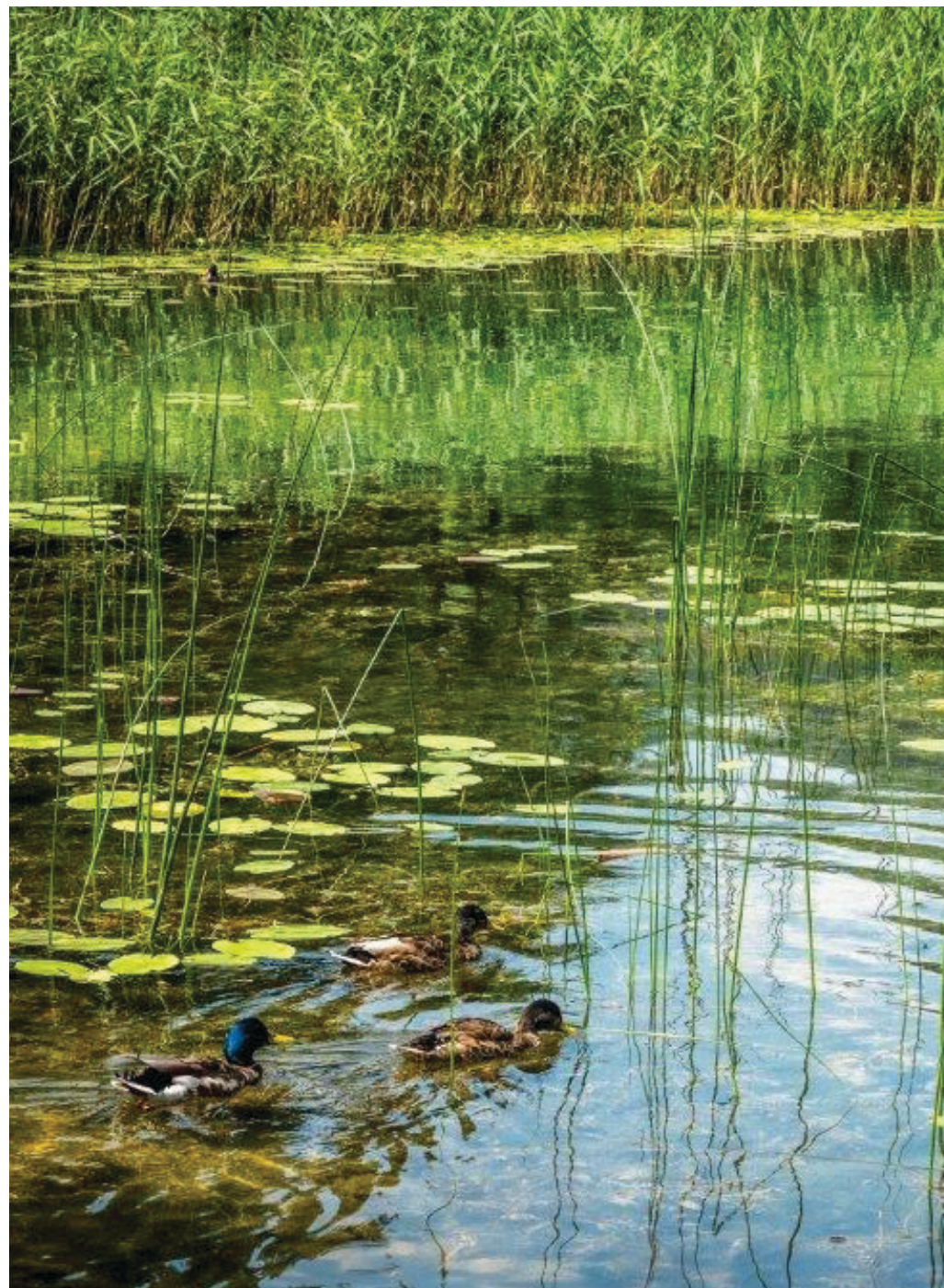
Uvod

Predmet elaborata: “Uređenje javnih površina na Boračkom jezeru”

Boračko jezero, najpoznatije prirodno jezero u BiH, prirodni je dragulj visoke vrijednosti, poznato izletište, turističko-rekreacijski i edukacioni centar.

Gotovo sva planinska jezera u BiH su mlađe hidrografske tvorevine. Procesima spiranja, deponovanja produkata trošenja stijena, te nanošenja potocima erodiranog materijala jezerske kotline se intenzivno zatrpavaju. Uz sve to, prisutan je proces zarastanja jezerskim biljem. Taj proces je u nauci poznat kao **eutrofikacija**, te sva planinska jezera, negdje brže a negdje sporije, evoluiraju u proces njihovog nestanka. Ako se u jezerskim slivovima ne obave neophodni sanacioni i zaštitni zahvati, uz obavezan stručni i naučni nadzor, planinska jezera naše zemlje će relativno brzo nestati. Osim prirodnih procesa, nestanak pospješuju i antropogeni negativni uticaji: zagađenje jezerske vode i priobalja, vještački nestručni zahvati, devastacija jezerskih slivova pospješanjem erozije (izazvane prekomjernom sječom šume), nestručno poribljavanje i nekontrolisan izlov autohtonih ribljih vrsta, nekontrolisana i preobimna izgradnja vikend naselja, autokampova itd. Najveća prijetnja antropoloških negativnih uticaja na planinska jezera u BiH prisutna je na Boračkom i Prokoškom jezeru.

Za pravilno upravljanje i dugoročno korištenje jednog osjetljivog ekosistema, kakvo je Boračko jezero, neophodno je dobro ga poznavati. Potrebno je uz pomoć nauke studijski izučiti ekosistem, uspostaviti njegovo nultlo ekološko stanje, odrediti senzibilitet sistema i u skladu sa tim planirati razvojne, ali i zaštitne aktivnosti.

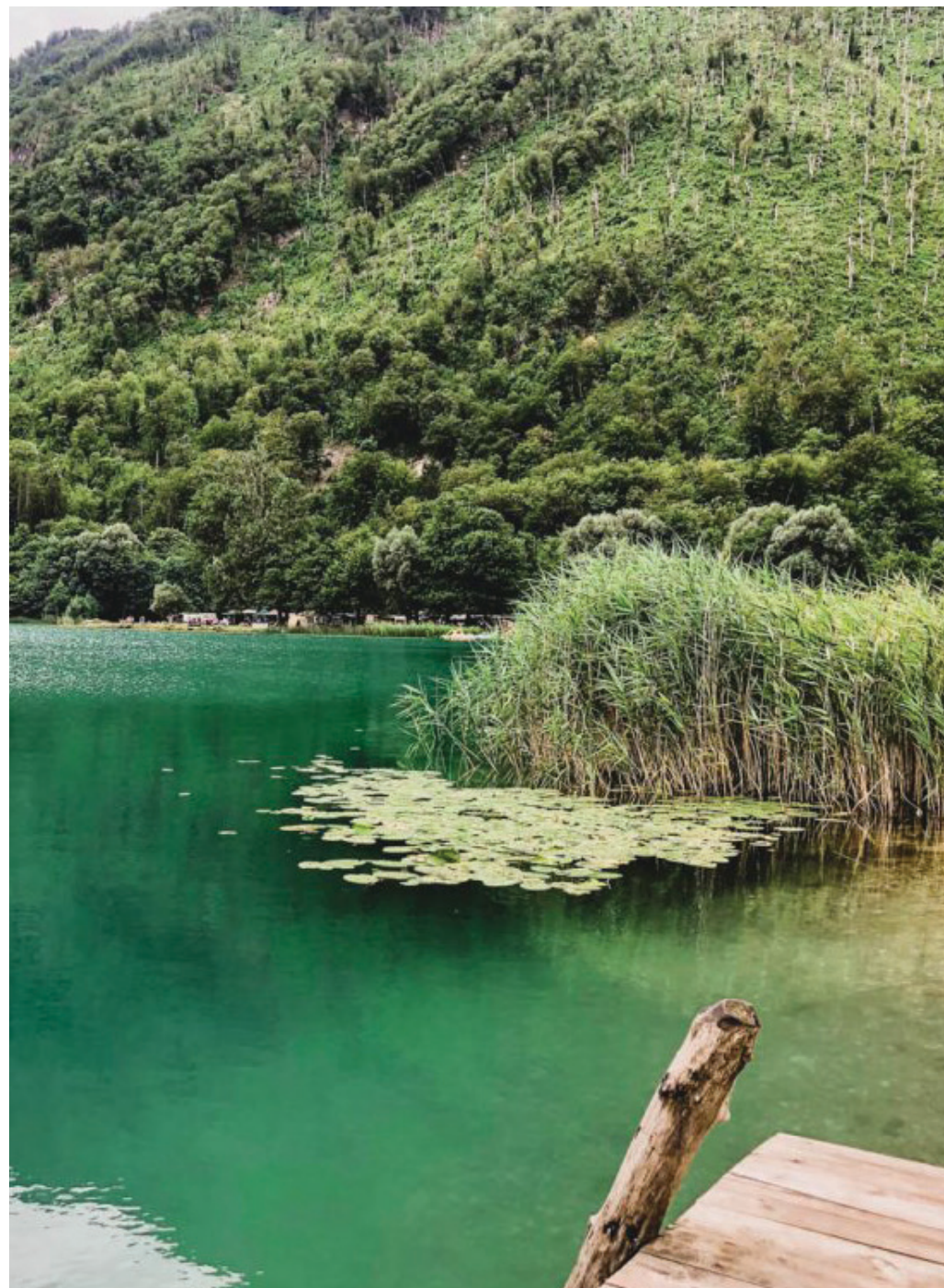

Značaj Boračkog jezera

BiH karakterišu brojna prirodna planinska jezera. Planinska jezera nalaze se uglavnom u središnjem dijelu planinskog masiva Dinarida. Unutar ove zone nalazi se veliki broj planinskih jezera koja se, nažalost, nalaze u završnoj evolutivnoj fazi razvoja i neka od njih već su poodavno poprimila oblike močvara ili bara (Gornje i Donje Bare na Zelengori, Blatačko jezero na Bjelašnici i dr.). (Babić B. 2011.)

Jezera su izuzetno osjetljivi ekosistemi, koji posjeduju slabu autoregulaciju. Da bi se Boračko jezero, kao rijetki primjer prirodnog jezera u Bosni i Hercegovini, očuvalo i zaštitilo od uništenja, potrebno je:

- Smanjiti negativan antropološki utjecaj, koji donosi prekomjerna i neregulisana gradnja i korištenje prostora jezera. Osnovni problem zagađivanja Boračkog jezera je u apsorpciji otpadnih i fekalnih voda iz brojnih individualnih, ali naročito ugostiteljsko-turističkih objekata. Intenzitet tih uticaja srazmjeran je blizini objekata litoralnoj zoni jezera i, naravno, veličini tereta (broj posjetilaca i vrijeme korištenja objekata);
- usporiti negativne prirodne procese, kao što je eutrofikacija, predloženim stručnim intervencijama, kao što je postupak izgradnje kaskadnih ustava u koritu Boračkog potoka. Naravno, ovaj postupak neće vršiti svoju funkciju bez redovnog pražnjenja akumuliranog sedimenta iz ustava.

Regulacioni plan Boračko jezero, juli 2016.

Analize i koncept

Najbitnije je zaštititi prirodno okruženje na lokaciji, prvenstveno smanjenjem negativnog antropološkog utjecaja, te negativnih prirodnih utjecaja.

Područje, zbog svoje blizine gradu, može služiti za dnevne izlete građana Konjica i turista. Međutim, područje se ne koristi u skladu s kapacitetima prostora i/ili potrebama građana. Potrebno je osigurati sadržaje koji će privući posjetitelje, pružiti im mogućnost za rekreaciju i edukaciju.

Potrebne mjere uređenja se mogu podijeliti na nekoliko aspekta:

- 1. uređenje i opremanje šetnice;**
- 2. izrada i montaža pontona;**
- 3. izrada i montaža mobilijara;**
- 4. prikupljanje komunalnog otpada;**
- 5. osmišljavanje, izrada i postavka edukativnog i promotivnog materijala.**

LEGENDA

glavni kolski pristupi
kolsko-pješački pristup
pješačka staza

podzemni kontejneri za otpad
ponton s prilaznom sekvencom

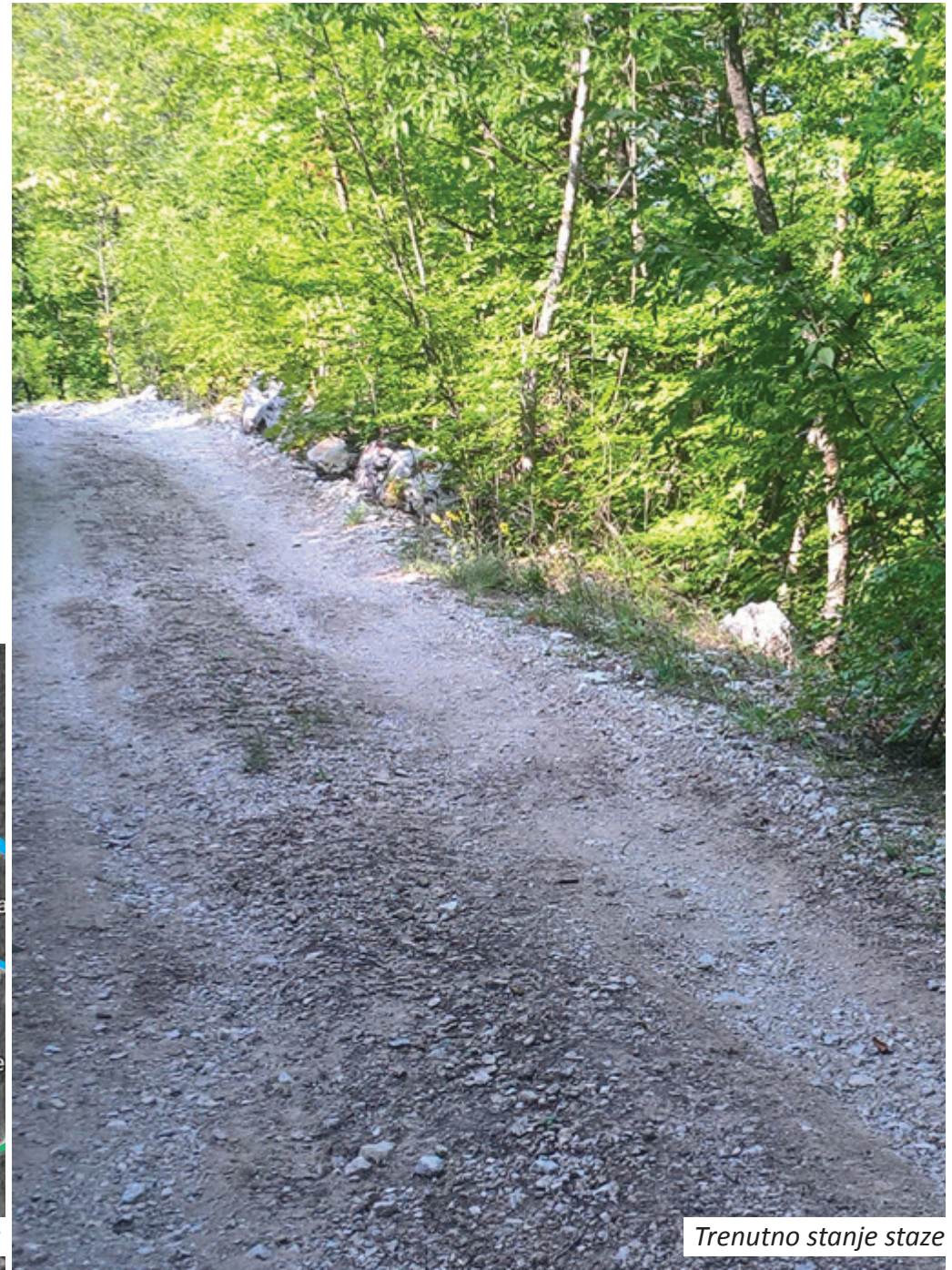
kante za otpatke
klupe

Boračko jezero - postojeće stanje
Izvor: Google Maps

Uređenje i opremanje šetnice

Potrebno je proširiti i urediti postojeću pješačku stazu od hotela Borašnica do glavne plaže. Staza se proširuje sa širine 140 cm, na širinu od 200 cm. Na određenim kritičnim dijelovima potrebno postaviti zaštitnu drvenu ogradu. Stazu potrebno stabilizirati, obezbjediti odvodnju oborinskih voda, te sezonski nasipati i uređivati. Staza služi i za bicikliste, te je prilagođena i za pristup osobama s invaliditetom.

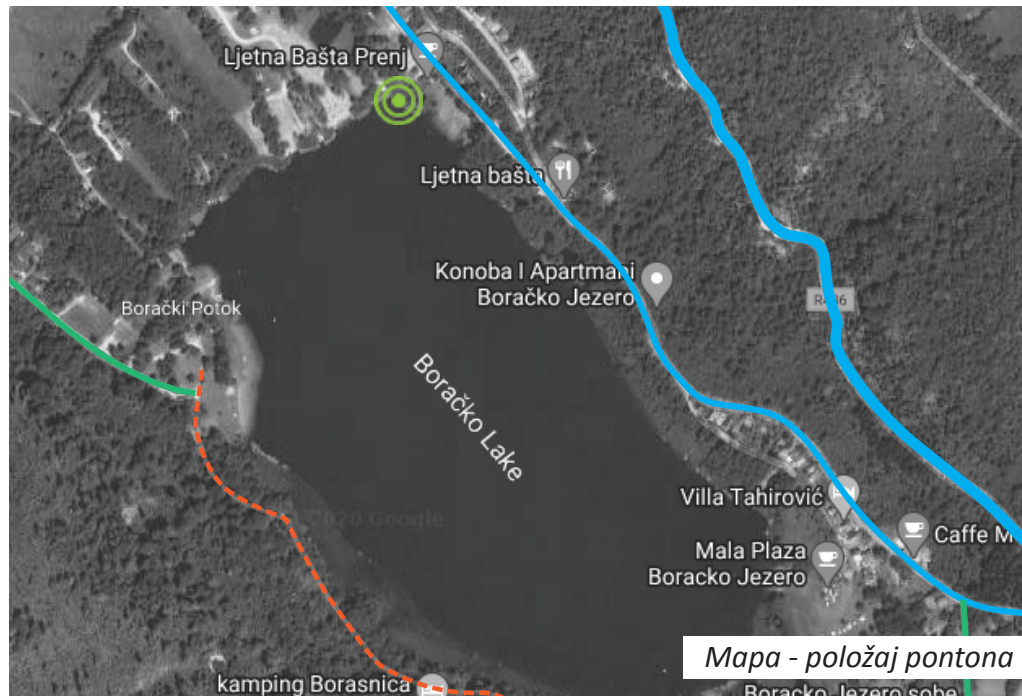

Izrada i montaža pontonske platforme

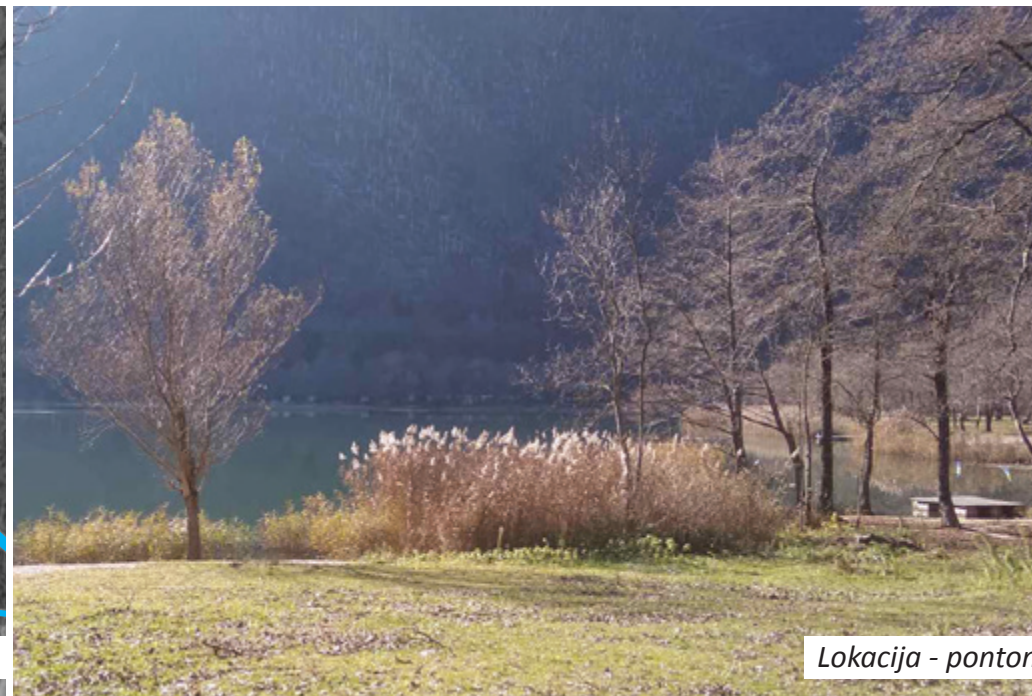
Radi ograničene površine plaža, potrebno izraditi pontonsku platformu. Ponton se izrađuje od lameliranog drveta, koje se polaže na konstrukciju od čeličnih, kutijastih profila, sa dubokim temeljenjem na šipovima. Nivelisanjem pontona se dobija integrirani mobilijar tj. prostor za ležanje i sjedenje, za potrebe više korisnika. Izraditi prepuste s ležaljka (kao na referentnom primjeru), kako bi se povećao koristan prostor, bez prekrivanja veće površine jezera.

Lokacija - ponton

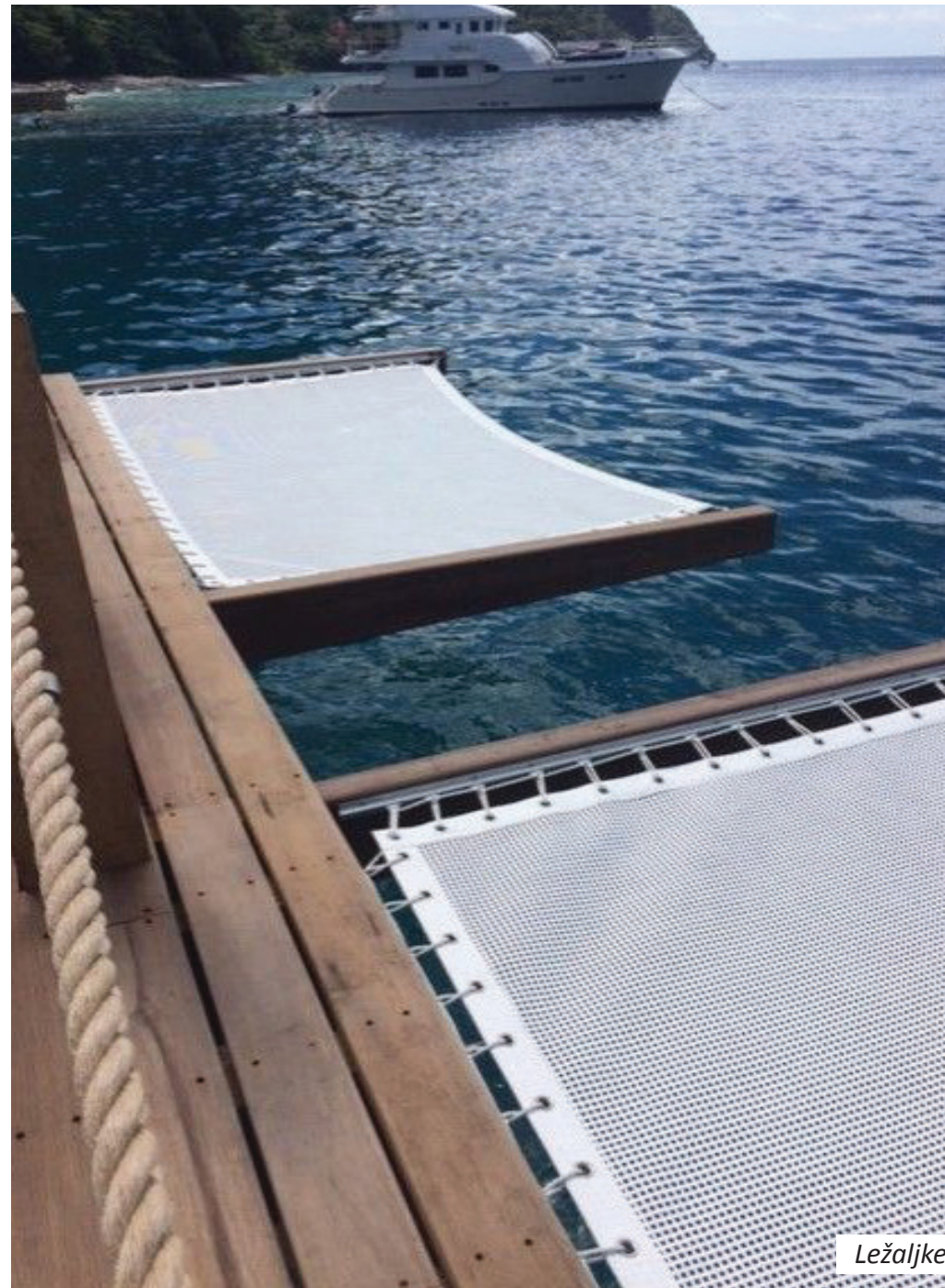
Mapa - položaj pontona

Lokacija - ponton

Integrirani mobilijar

Ležaljke

Ležaljke - integracija s terenom

Izrada i montaža mobilijara

Mobilijar se izrađuje od drveta, s detaljima u jarkim tonovima. Dizajn mobilijara je spoj prirodnih materijala i savremenih akcenata. Svi elementi se dizajniraju da čine koherentnu cjelinu, uključujući informativne i edukativne panoe.

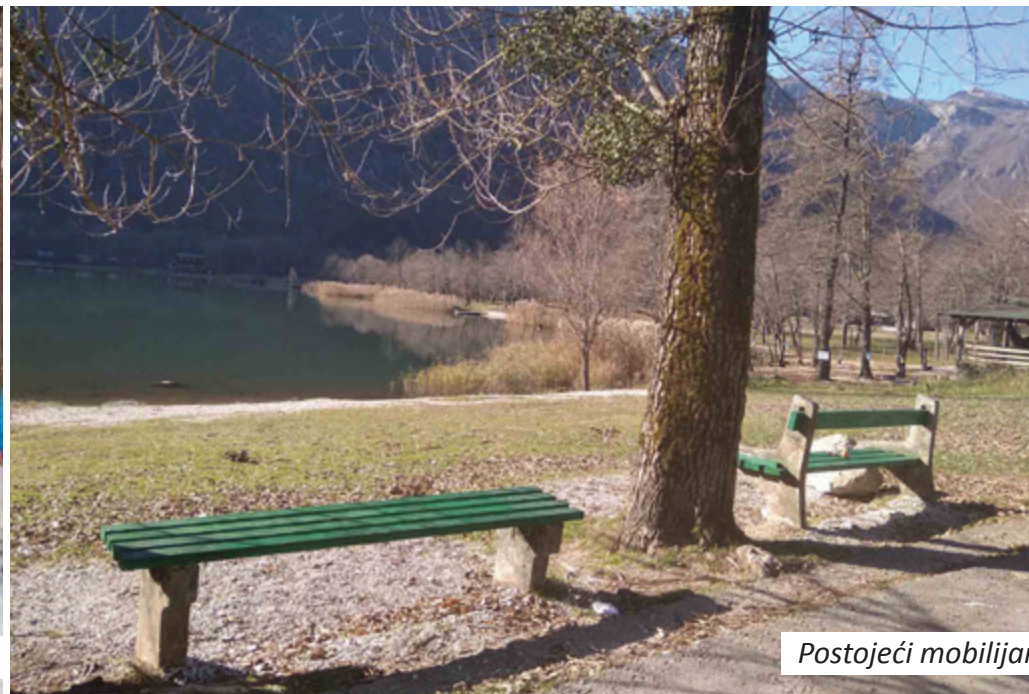
Svi elementi se izvide od otpornih materijala, sa zaštitom od mehaničkih opterećenja i vlage.

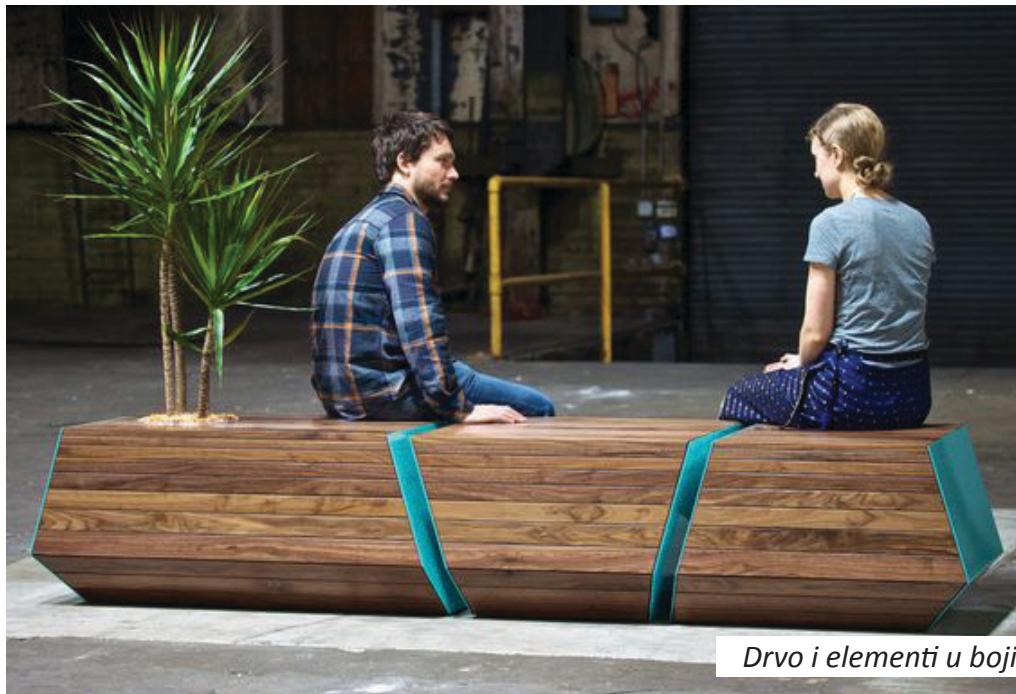
Postojeći mobilijar

Prikaz materijala

Postojeći mobilijar

Drvo i elementi u boji

Drvo i elementi u boji

Drvo i elementi u boji

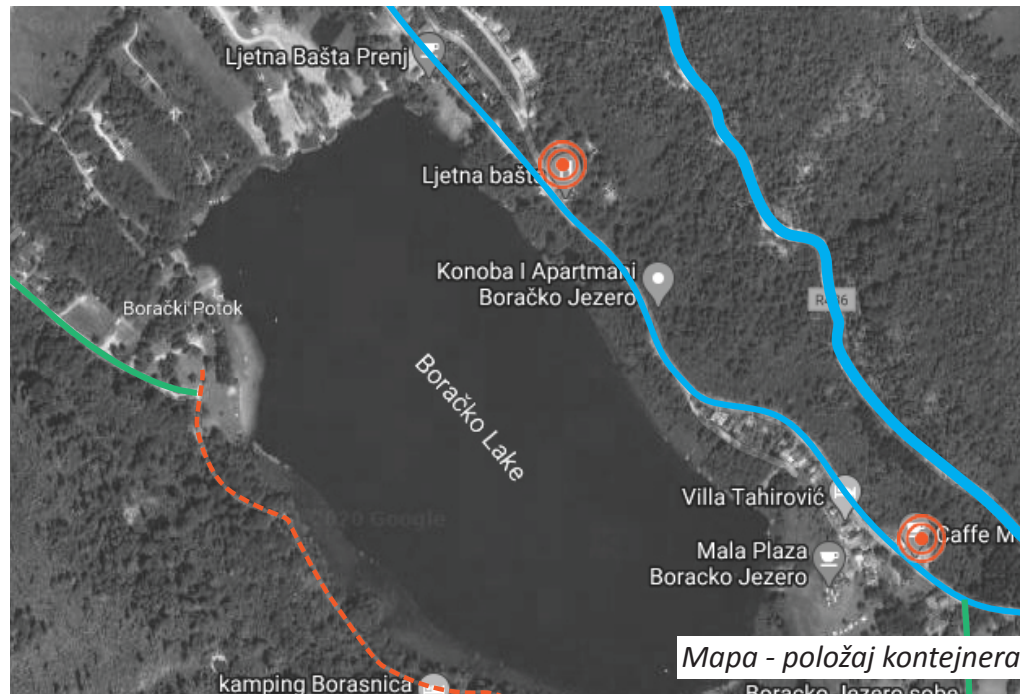

Integracija s terenom i zelenilom

Prikupljanje komunalnog otpada

Kontejnere za komunalni otpad se postavlja na dvije lokacije - jedna je pri ulazu na Boračko jezero, druga je u blizini plaže prenjske. Kontejneri se postavljaju uz saobraćajnicu, radi lakše odvoznje otpada.

Pored podzemnih kontejnera, potrebno obezbjediti i kante za otpatke, koje će se postaviti uz šetnice i plaže. Kante su dizajnirane tako da je otpad zaštićen od atmosferilija.

Primjer dizajna kontejnera

Podzemni kontejneri

Kante za otpad

Kante za otpad

Kante za otpad

Osmišljavanje, izrada i postavka edukativnog i promotivnog materijala

Edukativni panoi su izuzetno značajni na ovakvim lokalitetima. Kroz edukativne panoe posjetioci mogu saznati više o biljnom i životinjskom svijetu, te elementima okolnog reljefa. Edukativni sadržaj treba izraditi u saradnji sa stručnjacima iz datih oblasti, kako bi podaci bili tačni i potkrijepljeni. Info panoi se dopunjavaju on-line sadržajem i uvezuju QR kodovima. Osnovne informacije s mapom postaviti uz plažu Prenj, ostale info panoe integrirati uz šetnice.

Lokacija - glavna informativna tabla

Info - pješačka staza

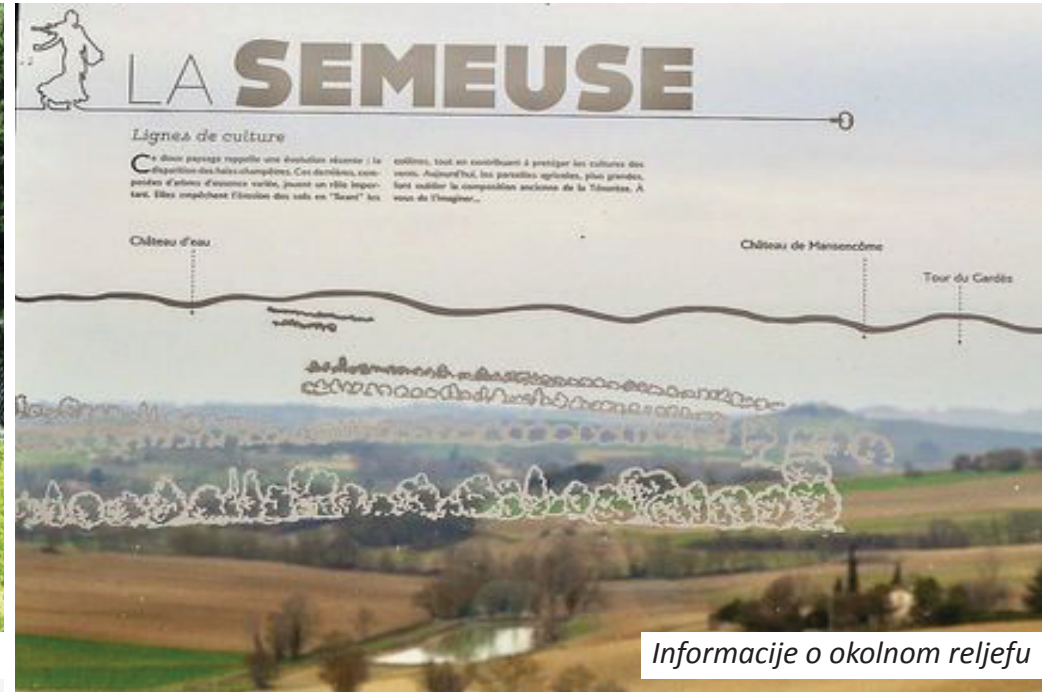
Pješačke staze

Pješačke staze

Primjer dizajna panoa

Informacije o okolnom reljefu

Informacije o biljnom i životinjskom svijetu

Pristup dodatnim informacijama

Informacije o okolnom reljefu